

KAAKKOIS-SUOMEN VANHUSTYÖN KEHITTÄMISYKSIKÖN JATKOHANKE

Loppuraportti

1.11.2007 - 31.12.2008

Auvinen Pia

Raitanen Marko

10.12.2008

ESIPUHE

Kaikkiaan Kaakkois-Suomeen saatiin KASTE –ohjelmasta neljä miljoonaa euroa, josta uusien kunta- ja piirijärjestelyjen lisäksi osoitetaan varoja vanhustyön kehittämissyksikkötoimintaan. Euroja tarvitaan palkkarahan lisäksi sellaisten työpajojen ja seminaarien järjestämiseen, jotka tukevat hankkeen tavoitteiden saavuttamista. Kuten aikoinaan koulukaverini hämmentyneenä sosiaalivirastosta tultuaan totesi: ”nauroivat siellä kun sanoin, että eihän tämä riitä, pitää minulla olla rahaa hauskanpitoonkin”.

Asiallista tai ei, meillä on kulunut vuosi ollut pääosin hauskaa. Olemme tavanneet alueella kiertäessämme asialleen omistautuneita ammattilaisia, innostunutta ja idearikasta henkilöstöä, lämpimästi vastaanottaneita yrittäjiä ja virkamiehiä - lyhyesti: olemme tavanneet mahtavia tyyppejä. Ei kehittämistyötä pitkään jaksaisikaan, jos verkosto olisi narulla työnnettävää. Toki olemme nähneet vanhustyöstä myös sen puolen, joka on kaikille tuttua valtamediasta resurssiongelmineen kaikkineen. Pidetään nyt kuitenkin näkökulma kehittämisessä ja keskitytään ongelmien sijasta ratkaisuihin.

(ote Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen päätösseminaarissa pidetystä toimintaa esittelevästä puheesta 19.11.2008 Kuusankoskella)

TIIVISTELMÄ

Kaakkois-Suomessa vanhustyötä on kehitetty Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksen ja kaikkien Kaakkois-Suomen kuntien rahoituksen turvin vuodesta 2002 alkaen. Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohanke sai valtion hankeavustusta ajalle 1.11.2007 - 31.12.2008. Toiminta jatkuu KASTE -ohjelman osahankkeena nimeltään Kuntien vanhus- ja vammaistyön kehittäminen sekä pysyvien kehittämisrakenteiden muodostaminen Kaakkois-Suomeen (KUPERA).

Kaikki vanhustyön kehittämissyksikön vaiheet ovat olleet Kuusankosken kaupungin hallinnoimia hankkeita. Toiminta-alueena ovat kaikki 24 kaakkoissuomalaista kuntaa. Kuntien ohella yhteistyössä ovat toimintavuosien aikana olleet monet alueella toimivat järjestöt ja yhdistykset sekä yksityiset palveluntuottajat ja sosiaali- ja terveysalan koulutusorganisaatiot. Kaikkien edellä mainittujen toimijoiden edustus on varmistettu joko ohjaus-, projektiryhmän tai eri työryhmien kautta.

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeessa on toiminut kaksi kehittämissuunnittelijaa. Hankkeen henkilöstön työnantajana on toiminut Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom, joka on alueellista yhteistyötä tukeva asiantuntijaorganisaatio.

Jatkohankkeen toiminta on painottunut vanhustyön palvelurakenteiden sekä vanhustyön osaamisen kehittämiseen. Lähtökohtana ovat olleet valtakunnalliset vanhustyön tavoitteet ja erityisesti kehittäminen kansallisten sosiaali- ja terveysohjelmien painopistealueilla. Keskeisimmät tuotokset liittyvät työyhteisöjen oman kehittämistoiminnan tukemiseen ja näkyväksi tekemiseen sekä verkostotyöhön. Jatkohanke on lisännyt alueensa henkilöstön ammatillista osaamista ja mallintanut muille alueen yksiköille erilaisia tapoja kytkeä kehittämisorientaatio yksikön perustehtävään. Tätä on tehty tiiviissä alueellisessa yhteistyössä, jonka keskeisinä toimijoina ovat kunnat, alueen järjestöt sekä oppi- ja tutkimuslaitokset.

Tulevan kauden toimintaa ohjaavat uudet valtakunnallisesti vanhustyöhön vaikuttavat suositukset, ohjeistukset ja painopistealueet. Keskeinen tavoite on pysyvien kehittämisrakenteiden luomisessa osana koko Kaakkois-Suomen yhteistä Kaste -ohjelman hanketta, yhteistyössä vammaistyön kehittämissyksikön kanssa. Vanhustyön kehittämistä toteutetaan myös jatkossa valtakunnallisessa kehittämissyksikköverkostossa, yhdessä STM:n ja Stakesin kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	3
TIIVISTELMÄ.....	4
SISÄLLYSLUETTELO	5
1 JOHDANTO.....	6
2 RESURSSIT	8
2.1 Rahoitus ja henkilöstö	8
2.2 Toimintaa ohjaavat ryhmät.....	9
2.2.1 Ohjausryhmä	9
2.2.2 Projektiryhmä	9
2.3 Toiminnalliset ryhmät	10
2.3.1 Koulutustyöryhmä.....	10
2.3.2 Dementiatyöryhmä	10
2.3.3 Vanhussosiaalityöryhmät	11
2.3.4 Kolmannen sektorin toimijoiden verkostot	12
2.3.5 Yksityisten palveluntuottajien verkosto	13
3 JATKOHANKKEEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	13
3.1 Hankkeen keskeiset tavoitteet	14
3.2 Hankkeen toteutus	14
3.2.1 Vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen	14
3.2.2 Vanhustyön osaamisen kehittäminen	15
3.2.3 Geronteknologian kehittäminen	16
3.2.4 Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen	17
3.2.5 Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen	17
3.2.6 Tutkimustyö ja kansainvälisyys	17
4. ARVIOINTI	18
4.1 Ohjaus- ja projektiryhmän jäsenten arviot	18
4.2 Johtajakyselyyn vastanneiden arviot	19
4.3 Työryhmien jäsenten arviot.....	20
5 YHTEENVETO	21
LIITTEET.....	22

1 JOHDANTO

Kaakkois-suomalaista vanhustyön kehittämistä on tehty pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti useita vuosia. Vuonna 2002 perustettiin Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom, jossa vanhustyön erityisosaamista koordinoitiin Vanhustyön osaamisklinikka -hankkeen muodossa vuosina 2002 - 2005. Vanhustyön kehittämissuunnitelma toteutettiin vuosina 2005 - 2007 ja tätä työtä jatkettiin Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeella vuoden 2008 loppuun. Vanhustyön kehittämisessä lähtökohtana on ollut perustyön vahvistaminen ja pysyvien uudistusten aikaansaaminen. Osaamisklinikan työ rakentui projekteille ja hankkeille, joissa erityisesti verkostoituminen, vaikuttaminen ja tiedottaminen olivat näkyvillä ja luomassa siltaa kehittämissuunnitelman toteutukselle.

Socomin ja Kaakkois-Suomen kuntien edustajien yhteistyönä laadittiin suunnitelma vanhustyön kehittämissuunnitelmasta, joka toteutettiin koko Kaakkois-Suomen alueella vuosina 2005 - 2007. Kehittämissuunnitelman rahoitukseen sitoutuivat kaikki Kaakkois-Suomen 24 kuntaa: Anjalankoski, Elimäki, Hamina, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyhtää, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Valkeala, Virolahti ja Ylämaa. Nämä samat 24 kuntaa ovat olleet myös vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeessa mukana. Kuntien ja Socomin välillä on tehty kirjalliset sopimukset yhteistyökäytännöistä ja että työtä tehdään kattavasti kahden maakunnan alueella.

Vaikka vanhustyön kehittämissuunnitelman eri vaiheet ovat vain osa Kaakkois-Suomessa tehtävästä vanhustyön kehittämisestä, on kahden maakunnan verkottuminen hankkeiden ansiosta voimistunut.

Vanhustyön kehittämisen lähtökohtana on ollut Kaakkois-Suomen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueen yli 65-vuotiaiden väestöosuus, joka on maamme korkeimpia. Lisäksi tavoitteet ovat liittyneet kansallisiin sosiaali- ja terveysohjelmien painopistealueisiin sekä kunta- ja palvelurakennemuutoksiin.

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeen tavoitteet liittyvät vanhustyön kehittämissuunnitelman vakiinnuttamiseen, vanhuspalveluiden perustyön vahvistamiseen sekä työmenetelmien kehittämiseen. Yksikkö tuottaa ja välittää tietotaitoa sekä toimii seudullisen kehittämistoiminnan voimistavana rakenteena tekemällä näkyväksi kunnissa tapahtuvaa kehittämistyötä. Lisäksi pyritään vahvistamaan vanhustyön henkilöstön osaamista yhteistyössä seutukuntien kanssa. Tavoitteina on myös vanhustyön hyvinvointiteknologian kehittäminen ja käyttöönoton edistäminen, sosiokulttuuristen työmenetelmien ja liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen sekä kansainvälisen ja kotimaisen tutkimustiedon ja uusien toimintamallien sekä työkäytänteiden levittäminen, kansainvälinen hankeyhteistyö ja oma tutkimustyö.

Kuntien vanhustyön palvelurakenteiden uudistamistarve seudulliselle ja alueelliselle pohjalle tarvitsee koordinoitua, jossa kehittämissuunnitelman on oma rooli ja asema. Kaikilla rahoituksen osallistuvilla kunnilla on ollut mahdollisuus osallistua kehittämissuunnitelman suunnitteluun. Kehittämissuunnitelman toteutusta tapahtuu tiiviissä yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskuksen sekä

alueen koulutuslaitosten kanssa. Tämä luo vankan perustan innovatiiviselle työskentelylle ja tiedonvaihdolle sekä mahdollistaa laajemman sosiaalipoliittisen vaikuttamistyön.

2 RESURSSIT

2.1 Rahoitus ja henkilöstö

Kuusankosken kaupunki sai Sosiaali- ja terveysministeriöltä Vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeen toteuttamiseen valtionavustusta 112 100 euroa ajalle 1.11.2007-31.12.2008¹. Valtionavustus on enintään 75% hankkeen toteutuneista valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hankkeen valtionavustuksen perusteeksi hyväksytyt kokonaiskustannukset ovat kyseiseltä ajalta 149 550 euroa. Hankkeen yhteistyösopimuksen allekirjoittaneet kunnat ovat sitoutuneet kehittämissuunnitelman 25%:n kuntarahoitukseen 0,10 €:n osuudella asukasta kohden sekä kunnan henkilöstön työpanoksella. Valtionavustusta on maksettu toteutuneiden kustannusten perusteella.

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeessa kehittämissuunnittelijoina ovat toimineet YTM Pia Auvinen ja YTL Marko Raitanen. Heidän tehtäviinsä on kuulunut kehittämissuunnitelman toiminnan suunnittelu ja koordinointi yhdessä kuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Hankkeen hallinnoinnista on vastannut Kuusankosken kaupunki ja kehittämissuunnittelijoiden esimiehenä on toiminut toimitusjohtaja Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta, Socomista.

Jatkohankkeen toimitilojen oli tarkoitus sijaita Kuusankosken keskustassa. Toimitilaa jakamassa oli kaksi muuta vanhustyön hanketta, palveluseteliin keskittyvä Pohjois-Kymenlaakson Verkottamisyksikkö sekä hyvinvointiteknologiaan keskittyvä TAAS-Socom –hanke. Toimitilan kosteusvaurion vuoksi aloittivat kehittämissuunnittelijat kuitenkin työskentelynsä Kuusankosken kaupungintalossa. Takaisin saneerattuihin tiloihin kehittämissuunnitelma muutti maaliskuussa 2008, jolloin Verkottamishanke oli päättynyt ja Taas-Socom päätymässä.

1

Etelä-Suomen lääninhallitus myönsi myöhemmin kehittämissuunnitelman luvan hankkeen keston muutokselle siten, että valtionavustuksen tilitys tuli tehdä 15.12.2008 mennessä. Samalla jatkettiin kehittämissuunnittelijoiden työsuostimusta vuoden 2008 loppuun asti.

2.2 Toimintaa ohjaavat ryhmät

2.2.1 Ohjausryhmä

Ohjausryhmän kokoonpano on pysynyt muutamia vaihdoksia lukuun ottamatta samana vuodesta 2005 lähtien. Ohjausryhmään on kuulunut hankekuntien edustus siten, että puolet on ollut varsinaisia jäseniä ja puolet heidän varajäseniään. Kokoonpanoon on kuulunut myös järjestöjen, yksityisten palveluntuottajien sekä koulutusorganisaatioiden edustajia. (liite 1)

Ohjausryhmän tehtävinä ovat olleet:

- Nimetä projektiryhmän jäsenet
- Hyväksyä hankkeen toteuttamissuunnitelman ja mahdolliset muutokset siihen
- Hyväksyä projektin käyttötalousuunnitelman ja sen mahdolliset muutokset
- Ohjata ja valvoa projektin etenemistä
- Tehdä tarvittavat esitykset projektin eri osapuolille ja yhteistyökumppaneille
- Käsitellä ja hyväksyä hankkeen raportit
- Vastata hankkeen arvioinnista
- Antaa asiantuntemuksensa hankkeen käyttöön
- Toimia linkkinä sidosryhmiin

Jatkohankkeen aikana ohjausryhmä on kokoontunut viisi kertaa. Ohjausryhmän alkuperäiset kokousasiakirjat liitteineen on arkistoitu Kuusankosken kaupungin arkistointisääntöjen mukaisesti säilytettäväksi.

2.2.2 Projektiryhmä

Projektiryhmän kokoonpanoa täydennettiin jatkohankkeen alussa. Uutena varsinaisena jäsenenä aloitti Ulla Leskijärvi Kuusankoskelta ja hänen varajäsenenään Tuula Jaakkola Kouvolasta. Imatran palvelutaloyhdistystä edusti uusi toiminnanjohtaja Marja Leinonen. (liite 2)

Projektiryhmän tehtävinä ovat olleet:

- Ohjata projektin käytännön työtä, vastata projektin käytännön toteutuksesta yhdessä kehittämissuunnittelijoiden kanssa ja toimia kehittämissuunnittelijoiden työn tukena
- Tuoda projektiin keskeiset näkemyksensä kehittämisasioista ja toimia kehittämisasioiden arvioitsijana
- Toimia linkkinä edustamaansa sidosryhmään ja viedä kehittämisideoita kentälle
- Vastata muun muassa toteuttamis- ja arviointisuunnitelmien ja tiedotussuunnitelman teosta sekä muista erikseen sovittavista ohjausryhmän päättämistä tehtävistä resurssiensa puitteissa

Projektiryhmä kokoontui jatkohankkeen aikana viisi kertaa.

2.3 Toiminnalliset ryhmät

2.3.1 Koulutustyöryhmä

Koulutustyöryhmän tavoitteena on ollut välittää vanhustenhuollon osaamisen vajeita ja järjestää yhteistyötahojen kanssa ajantasaista tarvittavaa koulutusta. Matalan osallistumisasteen ja epäselvien roolien vuoksi päätettiin, että koulutustyöryhmä jaetaan kahteen osaan, Etelä-Karjala sekä Kymenlaakso. (liite 3)

Kymenlaaksossa päätettiin jatkohankkeen aikana toteuttaa kokeilu, jonka pohjalta laadittaisiin toimintakäytäntö myös Etelä-Karjalaan (28.11.2007). Kokeilussa oli tarkoituksena kerätä tiedot koulutuksista kaikille avoimeen koulutuskalenteriin ja siirtää esimerkiksi kehityskeskusteluissa ilmenneet koulutustarpeet suljettuun moodle –verkkoympäristöön.

Koulutustyöryhmän tarpeellisuus jäi epäselväksi. Asiaan vaikuttivat huomattavasti erilaiset meneillään olevat yhdistymistoimet. Sosionomiopiskelijan laatimasta ansiokkaasta selvityksestä kehittämis ehdotuksineen (18.4.2008) huolimatta päädyttiin vanhustyön kehittämissyksikössä suuntaamaan rajalliset resurssit toisiin ja keskittymään koulutuksissa mm. vanhustyön saralla toimivien oppilaitosten verkostokokouksiin. Käytännössä tämä toimintatavan muutos tarkoitti, että jatkohanke pitäytyi kehittämistoiminnassa ja jätti palvelutoiminnan tahoille, joille se on perustehtävä. Koulutusten maksamisen sijasta olemme keskittyneet työkokouksien ja seminaarien järjestämiseen siten, että ne tukevat hankkeen omaa tavoitetta alueellisen yhteistyön toteutuksessa.

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön ylläpitämä koulutuskalenteri on varsin kattava. Kalenteri ei kuitenkaan ole vielä erityisen tunnettu eikä vakiintunut pysyväksi toimintatavaksi. Kalenteri löytyy osoitteesta

URL:<http://www.socom.fi/hankkeet/h_vanhusty_o_koulutuskalenteri.html>

(tilastotieto 25.11.2008: 140 tilaisuutta 09/2008 - 12/2008)

Moodle –verkkoympäristön käyttöön annettiin opastus pps-muodossa sekä tarvittaessa muutoin. Verkkoalusta on toteutunut vain osittain. Se otettiin koulutustyöryhmän kokeilussa käyttöön mutta osoittautui yksisuuntaiseksi kanavaksi, johon sisältöä tuottivat ainoastaan kehittämissuunnittelijat. Moodle on muokkautunut yleiseksi tiedottamisen välineeksi sekä keskustelualustaksi muille työryhmille.

2.3.2 Dementiatyöryhmä

Vanhustyön kehittämissyksikön aikana aloitettua työryhmätyöskentelyä sekä sen tavoitteita määriteltiin uudestaan. Kehittämistyössä haluttiin päästä lähelle asiakasrajapintaa ja saada hyötyjä arkityötä tekeville henkilöille. Työryhmän toiminnan tavoitteiksi asetettiin viisi pääteemaa, jotka olivat:

- Uusien työmenetelmien ja toiminnan kehittäminen
- Hyvien käytänteiden juurruttaminen ja levittäminen
- Osaamisen ja ammattitaidon lisääminen
- Toimijoiden verkottaminen
- Koulutuksellinen yhteistyö

Työryhmä kokoontui kuusi kertaa jatkohankkeen aikana. Työryhmän kokoonpanoa täydennettiin vuoden aikana uusilla työryhmätyöskentelystä kiinnostuneilla alan asiantuntijoilla sekä henkilöillä, jotka tukivat dementia työn sisällöllisten tavoitteiden saavuttamista. (liite 4)

Työryhmätyöskentelyn aikana seurattiin kolmen eri pilotin/työyhteisön oman kehittämistehtävän toteutumista. Kehittämisuunnittelijat seurasivat ja arvioivat kehittämistyön tuloksia sekä tuottivat raportin nimeltään Henkilöstö laatuisen takeena - kuvauksia työyhteisöjen omasta kehittämistoiminnasta dementia työssä. Dementia työryhmä laati esipuheen raporttiin, joka julkaistiin Socomin nettisivuilla.

Julkaistun raportin avulla haluttiin juurruttaa ja levittää hyviä dementia työn käytäntöjä laajalle alueelle sekä tehdä työyhteisöissä tapahtuvaa omaa kehittämistyötä näkyväksi. Raportin yhteyteen tullaan nettisivuille jatkossa oppilaitosyhteistyönä julkaisemaan työyhteisöjen kehittämistoimintaan liittyviä opiskelijoiden opinnäytteiden ja kehittämistehtävien tiivistelmiä kaikilta vanhustyön osa-alueilta.

Vuoden aikana kehiteltyä koulutuskalenteria hyödynnettiin erilaisten dementia koulutusten markkinoinnissa ja tiedon levittämisessä. Moodle -verkkoympäristö toimi työryhmän tiedonhallinnan välineenä ja keskustelualustana. Dementia työryhmän ideoimana syntyi myös yksityisten palveluntuottajien verkosto Etelä-Karjalaan. Toiminnassa ovat olleet mukana lähinnä ympärivuorokautista hoivaa ja hoitoa tarjoavat yritykset.

2.3.3 Vanhussosiaalityöryhmät

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnitelma on selkiyttänyt ja juurruttanut Etelä-Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vanhussosiaalityöntekijöiden työryhmien työskentelyä jatkohankkeen aikana. Etelä-Kymenlaakson ryhmä kokoontui jatkohankkeen aikana 6 ja Etelä-Karjalan 5 kertaa. Molemmille työryhmille valittiin puheenjohtaja ja sihteeri sekä määriteltiin työryhmien tavoitteet. (liite 5)

Vanhussosiaalityöryhmien tavoitteiksi valittiin:

- Uusien työmenetelmien ja toimintamallien kehittäminen
- Hyvien käytänteiden juurruttaminen ja levittäminen
- Osaamisen ja ammattitaidon lisääminen
- Toimijoiden verkottaminen
- Koulutuksellinen yhteistyö

Pohjois-Kymenlaakson itseohjautuvasti kokoontuva vanhussosiaalityöntekijäryhmä on kokoontunut jo usean vuoden ajan säännöllisesti. Jatkohankkeen aikana Pohjois-Kymenlaakson ja Etelä-Kymenlaakson työryhmät tapasivat toisensa jatkohankkeen järjestämässä yhteisessä työkokouksessa Kuusankoskella. Tapaamisessa tuli esille vanhussosiaalityön erilaisten työmenetelmien vahvistamisen tarve. Jatkotyöskentelymallissa tavoitteena on perustaa toiminnalliset lukupiirit, joiden kautta tutustutaan erilaisiin työmenetelmiin, keskustellaan niiden käytöstä, vahvistetaan osaamista yhdessä ja otetaan uusi tieto käyttöön.

Vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen aikana vanhussosiaalityöntekijöiden verkostoja vahvistettiin ottamalla mukaan uusia työntekijöitä. Työryhmätyöskentely saatiin vakiinnutetuksi ja uudeksi toimintamalliksi luotiin Socomin nettisivuille vanhussosiaalityöntekijöiden omat alueelliset moodle -verkkokeskustelualustat, joissa ryhmän jäsenet pystyivät keskustelemaan ajankohtaisista asioista, välittämään tietoa ja hyviä käytäntöjä sekä konsultoimaan toinen toisiaan itselleen sopivana aikana.

Useat työryhmiin kuuluvat henkilöt osallistuivat myös vanhustyön kehittämissyksikön järjestämään vanhustyön ajankohtaispäivä-seminaariin, jossa yhtenä aiheena oli gerontologisen sosiaalityön ajankohtaiset kysymykset. Työryhmille jaettiin myös gerontologisen sosiaalityön pioneerit kentällä kirja, jossa mm. esitellään uusia työtapoja ja hyviä käytäntöjä. Etelä-Karjalan vanhussosiaalityöryhmälle jatkohanke järjesti työpajan, jossa jäsenet saivat ajankohtaista tietoa vanhusten mielenterveysongelmista psykoterapeutti Jari Sokuran ohjauksessa.

Ammattitaitoa, osaamista sekä vanhussosiaalityön ammatillista näkemystä ja asemaa vahvistettiin erilaisten välitehtävien ja case-työskentelyn avulla. Työryhmätyöskentelyn sisällöllisten kehittämistavoitteiden lisäksi ryhmäläiset ovat saaneet toisiltaan vertaistukea ja rohkaisua sekä vahvistusta omille ajatuksilleen mm. päätöksentekoa varten.

2.3.4 Kolmannen sektorin toimijoiden verkostot

Vanhusten palveluja tuottavat kolmannen sektorin toimijat ovat verkostoituneet Kymenlaaksossa jo aiemmin. He ovat järjestäneet säännöllisiä toiminnanjohtajien tapaamisia 3-4 kertaa vuodessa. Etelä-Karjalassa ei vastaavaa verkostoa ollut, mutta sille koettiin olevan tarvetta.

Jatkohankkeessa ryhdyttiin rakentamaan Etelä-Karjalaan kolmannen sektorin toimijoiden verkostoa, ja syksyllä 2008 työryhmä päätti, että jokainen verkoston jäsen toimii vuorollaan kokoonkutsujana ja puheenjohtajana sekä tekee tapaamisesta muistion. Ryhmä kokoontui jatkohankkeen aikana 3 kertaa. Verkoston kokoonpanot ovat liitteessä 6.

Verkostokokousten tavoitteiksi asetettiin:

- Lisätä kolmannen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä
- Lisätä halukkuutta hakea yhdessä raha-automaattiyhdistyksen projektiavustuksia

Jatkohankkeen rooliksi muodostui asiantuntija-avun antaminen muun muassa avustushakemusten kriteereihin perehdyttämisessä sekä eri yhteisöjen verkottamisessa. Koska verkostolla oli Kymenlaaksossa pidemmät perinteet, saatiin jatkohankkeen ohjauksessa laadittua usean eri toimijan yhteisiä projektihakemuksia raha-automaattiyhdistykselle. Teemoina olivat vapaaehtoistoiminnan lisääminen, vanhusten osallisuuden lisääminen, palveluneuvonnan kehittäminen sekä dementoituvien henkilöiden ravitsemushoidon kehittäminen. Muutama työyhteisö teki myös tutustumiskäyntejä toistensa työpaikoille.

2.3.5 Yksityisten palveluntuottajien verkosto

Jatkohankkeen aikana havaittiin, että Etelä-Karjalan ympärivuorokautista palveluasumista tuottavat yrittäjät juuri eivät tunteneet toisiaan eivätkä toistensa yrityksiä. Jatkohankkeessa ryhdyttiin rakentamaan alueelle verkostoa, joka tukisi palveluyrittäjien yhteistoimintaa. Työryhmä määritteli myös vuoden 2009 tavoitteita. Verkostokokouksia oli 4 kertaa. Verkoston kokoonpano on liitteessä 7.

Yhteisissä kokoontumisissa yrittäjät esittelivät omaa toimintaansa, toivat esille yrittämisen haasteita sekä olivat valmiita jakamaan tieto-taitojaan sekä suunnittelemaan yhdessä mm. koulutuksia, virkistystapahtumia yms. Kokoukset pidettiin aina eri yrityksen tiloissa, jolloin yrittäjät pystyivät esittelemään myös toimintaympäristöä ja fyysisiä tiloja.

Työryhmässä vahvistettiin verkostoja, yrittämisen tietopohjaa sekä jaettiin tietoja hyvistä käytännöistä. Yrittäjien työryhmä teki yhteistyötä dementia työryhmän kanssa mm. saamalla asiantuntija-apua ja pienimuotoista koulutusta dementia työryhmän jäseniltä.

3 JATKOHANKKEEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

Jatkohankkeessa vakiinnutettiin aloitettua alueellista kehittämistyön ja toimijoiden verkostoitumista. Tietoa kokoamalla ja välittämällä, toimivia työkokouskäytäntöjä ylläpitämällä ja arviointityökaluihin perehdyttämällä pyrittiin kytkemään alueen toimijoita samaan kehittämiskokonaisuuteen. Kehittämisyksiköstä haluttiin tehdä kaakkoissuomalaisen vanhustyön tutkimus- ja kehittämistyön pysyvä toimintamuoto, jossa tehdään asiakastyötä tukevaa tiivistä alueellista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Koulutusorganisaatioiden kanssa on jatkettu pitkäjänteistä käytäntöön sitoutuvaa yhteistyötä, jossa huomioidaan niin oppinäytetöiden kuin tutkimuksen, työpaikkaoppimisen ja käytännön opetuksen dialogi. Visiona on ollut, että säännöllisen kehittämistyön tuloksena alueesta tulee vahva vanhustyön oppimisympäristö niillä sektoreilla, joissa tavoitteena on lisätä vanhustyön vetovoimaisuutta ja osaamista.

Kehittämisyksikön jatkohankkeen tehtävänä on ollut yhtäältä kehittää vanhustyössä käytettäviä työmuotoja ja palvelurakenteita sekä erilaisia palvelujen tuotantotapoja. Toisaalta tärkeänä tehtävänä on ollut koota alueella tehtyä työtä ja levittää sitä verkostoissaan muiden toimijoiden käyttöön. Samalla yksikkö tuo koulutusorganisaatioille tietoa alueen vanhustyön koulutustarpeista ja on yhdessä muiden toimijoiden kanssa kehittämässä tarvelähtöistä perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta.

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämisyksikön jatkohankkeen tavoitteiden saavuttamista voi tiivistetysti seurata toteutus suunnitelman seurantataulukosta (liite 8)

3.1 Hankkeen keskeiset tavoitteet

Hakemuksessa valtionavustuksen saamiseksi ovat Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen keskeiset tavoitteet numeroituna tärkeysjärjestyksessä seuraavat:

1. Vakiinnutetaan kaakkoissuomalainen vanhuspalvelurakenne ja vanhustyön sisällön kehittäminen sekä toimijoiden verkostoituminen
2. Tuetaan asiakastyötä tukevaa tiivistä alueellista yhteistyötä eri toimijoiden kesken
3. Välitetään osaamista, tehdään tutkimus- kehittämis- ja koulutusyhteistyötä
4. Vakiinnutetaan eri toimijoiden poikkisektoriaalinen yhteistyö ikäihmisten hyvinvointipalvelujen ja teknologian yhteensovittamisessa
5. Koordinoidaan alueen vanhustyön hankkeita
6. Kehittämissyksikkö kokoaa alueen eri toimijat kehitysyhteistyöhön

Jatkohankkeen toteutustapaa konkretisoitiin edelleen ohjausryhmän päätöksellä kuudeksi tavoitealueeksi, joita ovat:

1. Vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen
2. Vanhustyön osaamisen kehittäminen
3. Geronteknologian kehittäminen
4. Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen
5. Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen
6. Tutkimus ja kansainvälisyys

3.2 Hankkeen toteutus

3.2.1 Vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen

Kehittämissuunnittelijat ovat osallistuneet Etelä-Karjalan Sosiaali- ja terveystieteiden valmisteluorganisaation alatyöryhmien työskentelyyn toimien sihteerinä sekä omaishoidon että erityispalvelujen työryhmissä. Kehittämissuunnittelijat ovat myös osallistuneet Kaste-ohjelman mukaiseen hankevalmistelutyöhön. Lisäksi jatkohankkeesta on käyty esittelemässä uuden Kouvolan vanhuspalvelujen valmisteluorganisaatiolle ikäihmisten palvelujen laatusuosituksia.

Kaakkois-Suomen vanhuspalveluhankkeista on julkaistu hankerekisteri Socomin nettisivuilla ja hankkeiden tuloksista on tiedotettu kuukausiraporteissa, Socomin tiedotteissa ja verkostokokouksissa.

Kehittämissuunnittelijat ovat tehneet yhteistyötä ja osallistuneet muiden hankkeiden toimintaan mm. toimimalla ohjaus- ja projektiryhmien jäseninä, osallistumalla hankkeiden järjestämiin koulutustilaisuuksiin ja tarjoamalla asiantuntijapalveluita. Kehittämissuunnittelijoita on kutsuttu myös palvelurakennemuutostyöhön liittyviin kokouksiin ja erilaisiin työseminaareihin.

Yhtenä työmuotona on tuettu kolmannen sektorin toimijoita yhdessä muiden toimijoiden kanssa hakemaan projektiavustuksia Ray:ltä.

Etelä-Karjalassa toteutetun Palvelutori-hankkeen toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä on esitelty jatkohankkeen järjestämällä vanhustyön ajankohtaispäivillä Kotkassa ja Lappeenrannassa, sekä muissa vanhustyön seminaareissa ja työkokouksissa. Opiskelijayhteistyönä on tehty tutustumiskäynnit IsoApu -pisteisiin ja PalveluSantraan. Palvelutori -hankkeen loppuraportti on julkaistu Socomin nettisivuilla, jossa tuotoksiin voi tutustua ja kysymyksiä sekä keskustelua kehittämissuunnittelijoille esittää.

SeniorHaavi -hankkeen pohjalta jatkohankkeessa on osallistuttu Hyvinvointiasema -mallin suunnitteluun. Lisäksi on osallistuttu Stakesin järjestämille kehittämissyksikköpäiville, kaikkien kehittämissyksiköiden työntekijöille tarkoitettuihin kokouksiin ja koulutuksiin sekä vanhusverkostojen tapaamisiin. Stakesin ja STM:n kanssa tehtävästä yhteistyöstä on mainittava myös se, että heiltä on käyty jatkohankkeen järjestämissä tilaisuuksissa esittelemässä Ikäihmisten palvelujen laatusuositusta.

3.2.2 Vanhustyön osaamisen kehittäminen

Jatkohankkeen aikana on ylläpidetty aikaisemman hankkeen tiivistämää oppilaitosyhteistyötä toisen asteen oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa osallistumalla erilaisiin työryhmiin (kenttäohjaajakoulutus, geronomikoulutuksen kehittämissyhmä, vanhustyön saralla toimivien oppilaitosten yhteistyökokous).

Jatkohankkeessa on toteutettu harjoittelu- ja projektiopiskelujaksoja (3 geronomi- ja 1 sosionomiopiskelija), välitetty opinnäytetyön aiheita koulutusorganisaatioille sekä kannustettu ja ohjattu opiskelijoita eri keinoin. Jatkohankkeen aikana on välitetty henkilöstön koulutustarpeita koulutusorganisaatioille ja ylläpidetty koulutuskalenteria Socomin nettisivuilla.

Vuoden aikana on tehostettu yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksen kanssa mm. lisäämällä oppilaitoksen edustuksia työryhmätyöskentelyissä. Kehittämissuunnittelijat ovat myös käyneet luennoimassa lähihoitajaopintonsa päättävillä henkilöillä työyhteisöjen kehittämistyöstä ja olleet kutsuttuna puhujana valmistujaisjuhlassa.

Jatkohankkeen puitteissa on yhtäältä tarjottu eri tilaisuuksissa geronomiopiskelijoille mahdollisuus mainostaa ja markkinoida liikuntapainotteista koulutustaan sekä toisaalta tehty jatkohankkeen työtä tunnetuksi alan opiskelijoille.

Jatkohankkeen aikana on jatkettu olemassa olevia työryhmiä kehittämään työyhteisöjen omaa kehittämistoimintaa (dementiatyöryhmä, vanhussosiaalityön työryhmät). Lisäksi on perustettu uusia työryhmiä verkosto- ja kehittämistyön tukemiseksi (vanhusten tehostettua palveluasumista tarjoavien yrittäjien verkosto, kolmannen sektorin verkostot). Jatkohankkeessa on myös kehitetty moodle -verkkoympäristöä uuden tutkimustiedon jakamiseen ja työryhmien tiedonkulun hallintaan.

Jatkohankkeessa on tuettu ja tehty näkyväksi työyhteisöjen omaa kehittämistyötä mm. tekemällä kolmen dementia-työhön liittyvän kehittämishankkeen seuranta-, arviointi- ja raportointityö.

Jatkohankkeen aikana on järjestetty Innostavaa dementia-työtä koulutus sekä Kymenlaaksossa että Etelä-Karjalassa. Samoin vanhustyön ajankohtaispäivät järjestettiin Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Hoitotyön kirjaamisen peruskurssi järjestettiin Etelä-Karjalassa. Hankkeessa on myös järjestetty työseminaareja mm. vanhusten mielenterveyskysymyksistä sekä Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa yksityisten sosiaalipalvelujen valvontaa koskeva työseminaari. Edellinen oli suunnattu vanhussosiaalityön ammattilaisille ja jälkimmäiseen ilmoittautui 141 julkisen ja kolmannen sektorin toimijaa sekä yrittäjiä. Valvonta –seminaarissa nousivat selkeästi esille sekä yhteistyön että yhtenäisten kriteerien tarpeellisuus mm. tarjouspyyntöjä laadittaessa. Työseminaarin tuotoksena kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhtenäisiä valvontakäytäntöjä koko Kaakkois-Suomen alueelle. Kaikki koulutustapahtumat ovat lueteltuina liitteessä 9.

Kehittämistyöntekijät ovat osallistuneet seudullisiin ja valtakunnallisiin seminaareihin sekä jakaneet niiden keskeisen annin muille toimijoille moodle -verkkoalustaa hyödyntäen. Kehittämissuunnittelijat ovat myös itse olleet kutsuttuina puhujina vanhustenviikon tapahtumissa. Vanhusneuvostoyhteistyötä jatkohankkeessa tehtiin järjestämällä linja-autokuljetukset kaikkien Kaakkois-Suomen vanhusneuvostojen yhteiselle matkalle vanhusneuvostojen ajankohtaispäiville Tampereelle.

Kolmannen sektorin toimijoita on tuettu hyödyntämään aikaisempien projektien tuloksia ja edelleen kehittämään toimintaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa esim. uusien Ray:n projektien kautta (teemoina mm. vapaaehtoistoiminta, osallisuus, ruokahuollon kehittäminen, virike- ja kulttuuritoiminta).

3.2.3 Geronteknologian kehittäminen

Geronteknologian kehittäminen on jatkohankkeessa perustunut kesällä 2008 päättyneeseen Teknologia-avusteisia asumissovelluksia senioreille –hankkeeseen (TAAS), jossa pilotoitiin toistakymmentä erilaista teknistä sovellusta vanhustenhuollossa. Jatkohankkeen tavoitteena on ollut, että vanhustyön henkilöstö tuntee hyvinvointiteknologian, verkkopalveluiden ja sähköisen asioinnin sovellutuksia. Jatkohankkeessa kokeiltiin uutena toimintamallina kiertuetta, jossa matkustetaan työyhteisöihin paikan päälle. Mukana olleet geronomiopiskelijat esittelivät koulutusohjelmaansa, toimintaansa sekä tasapainoradan valmistamista erilaisin välinein, erilaisiin tiloihin. Kehittämissuunnittelijat esittelivät TAAS –hankkeen tuloksia ja mukana ollut Respectan edustaja apuvälineitä. Kiertue tuotti myös ennalta suunnittelematonta hyötyä esimerkiksi dementia-työn virikesalkkua ajatellen.

Kiertue toteutettiin Etelä-Karjalassa neljän maaseutumaisen kunnan (Lemi, Luumäki, Savitaipale, Taipalsaari) vanhustyön toimipisteissä. Tällä toimenpiteellä haluttiin esitellä uusia innovaatioita, juurruttaa ja levittää geronteknologisten sovellutusten hyviä käytäntöjä sekä tehdä teknologiapilottien käyttäjälähtöisyyttä näkyväksi. TAAS -hankkeen loppuraportti on nähtävissä Socomin nettisivujen kautta.

Etelä-Karjalassa toteutettiin SeniorHaavi -hanke, jossa rakennettiin asiakaslähtöinen palveluportaali ikäihmisille, heidän omaisilleen ja ammattilaisille. Osoitteesta

www.palvelupolku.fi löytyy ikääntyneiden tarvitsemia palveluita julkiselta, yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta. Etelä- Karjalan kaksitoista kuntaa tekivät omat Seniori-infosivut, joita myös muut Kaakkois-Suomen alueen kunnat voivat hyödyntää omien sivustojensa rakentamisessa. Palvelupolkua ja Senior-infosivustoja esiteltiin vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen päätösseminaarissa marraskuussa 2008.

3.2.4 Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen

Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista senioreille -hankkeen aikana kehitetty senioreiden kulttuurikahvilatoiminta sekä pienryhmätoiminta jatkuvat Kaakkois-Suomen alueella. Vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeessa on myös jatkettu Kutsu -hankkeen aikana aloitettua yhteistyötä Muistojen talon kanssa mm. esittelemällä sosiokulttuuristen työmenetelmien käyttöä sekä muistorasioita Vanhustyön ajankohtaispäivillä Kotkassa ja Lappeenrannassa, sekä erilaisten koulutustilaisuuksien ja työkokouksien yhteydessä. Hankkeiden toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä levitettiin koko Kaakkois-Suomen alueelle mm. jakamalla 24 kuntaan Katsomosta estradille – Ikäihmiset kulttuurin tuottajina kirja. Hankkeiden loppuraportit julkaistiin Socomin nettisivuilla.

3.2.5 Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen

Jatkohankkeessa on pääasiassa hyödynnetty geronomiopiskelijoiden osaamista uusien työmenetelmien juurruttamisessa. He ovat olleet mukana erilaisissa jatkohankkeen järjestämissä tapahtumissa, jakaneet tietoa koulutuksesta, liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittämisestä sekä kuntouttavasta työtteestä. Lisäksi he ovat esitelleet ja toteuttaneet tasapainoradan erilaisia versioita ja sovelluksia käytännössä.

Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittämisessä on tehty yhteistyötä myös yksityisen apuvälinepalveluntuottaja Respecta Oy: kanssa.

3.2.6 Tutkimustyö ja kansainvälisyys

Jatkohankkeessa on välitetty tutkittua tietoa kuukausiraporttien ja moodle –verkkoympäristön kautta mm. väitösuutisten ja uusien julkaisutietojen kautta. Kehittämissuunnittelijat ovat tehneet moodleen käymistään paikallisista, alueellisista ja valtakunnallisista koulutuksista ja seminaareista koulutustapahtuma- ja seminaarikoosteet. Kehittämissyksikkö on antanut tiedoksi tutkimusaiheita esim. Kuopion yliopistoon ja ammattikorkeakouluille sekä opastanut opiskelijoita tutkimuskohteiden pariin.

Jatkohankkeessa on tehty arviointityötä dementiatyöryhmän pilottiselvityksissä sekä Parikkalan kunnan Ennaltaehkäisy ja kotihoito saumattomasti kärkeen –hankkeessa. Lisäksi on perehdytetty Vahvuutta omaishoitoon –hankkeen vetäjää arviointityökalujen käyttöön omassa hankkeessaan sekä toimittu vertaistukena Työkyky kuntoon –hankkeen arviointitutkijalle.

Kansainvälisten yhteistyökuvioiden kontaktit ovat muiden hankkeiden kautta sekä se yksi kerta, jolloin virolaiset vanhustyön ammattilaiset kävivät tutustumassa jatkohankkeeseen. Suurin syy tilanteeseen löytyy jatkohankkeen rahoitusmallista, joka ei ulkomaanmatkoja salli.

4. ARVIOINTI

Jatkohanketta edeltäneen vanhustyön kehittämissyksikkö –hankkeen arvioinnin (12.10.2007) pohjalta päädyttiin tehostamaan vertaisryhmätoimintaa entisestään sekä muokkaamaan jatkohanketta konkreettisemmaksi oppimisympäristöksi vanhustyön opiskelijoille ja ammattilaisille.

Jatkohankkeen eri ryhmien kokouksista on laadittu muistiot, joista on seurattu ketä ja mistä osallistujat ovat olleet, mitä varten tilaisuudet ovat olleet ja millaisia päätöksiä tai yhteistyösopimuksia niissä on tehty. Koulutus- ym. vastaavista tilaisuuksista on kerätty palautteet toiminnan tehostamiseksi.

Jatkohankkeen loppuraporttia varten suoritettiin arviointisuunnitelman mukaiset kyselyt ohjaus- että projektiryhmän jäsenille, työryhmien jäsenille sekä Kaakkois-Suomen kuntien sosiaali-, perusturva- ja vanhustyön johtajille. Arviointikysely (n=144) suoritettiin lokakuun lopussa 2008 verkossa webropol –ohjelmalla, joka mahdollisti vastaajan seuraamisen sekä myös henkilökohtaisen karhuamisen. Karhuamisesta huolimatta ohjausryhmän varsinaisista jäsenistä kyselyyn vastasi 50 prosenttia, kaikkiaan vastausprosentiksi muodostui 31 prosenttia.

4.1 Ohjaus- ja projektiryhmän jäsenten arviot

Ohjaus- ja projektiryhmien vara- ja varsinaisille jäsenille laadittiin jatkohankkeen arviointisuunnitelman mukaisesti yhteinen kysely, joka keskittyi tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi kysyttiin arvioita omasta toiminnasta jatkohankkeessa. Lomake sisälsi sekä väittämiä että avoimia kysymyksiä. Vastausvaihtoehtoina käytettiin valtionavustusselvityksestä poimittua Likert –tyyppistä asteikkoa: tavoite on toteutunut kokonaan, toteutunut osittain, ei toteutunut. Yhdeksi vastausvaihtoehdoksi lisättiin kohta, jossa todetaan, että tavoite ei ole arvioitavissa. Koska erityisesti ohjausryhmä on edustettavien tahojen vuoksi laaja, lähetettiin kysely 42 henkilölle. Vastausprosentti oli 33 prosenttia.

Vastaajien voi tulkita olleen kohtalaisen tyytyväisiä tavoitteiden saavuttamisen suhteen. Alla on lueteltu tavoitteet kokonaisuutena, sekä prosenttiosuus vastauksista joissa tavoite koetaan tulleen saavutetuksi kokonaan tai osittain. (tarkemmat tiedot liitteessä 10)

• Vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen	85,7 prosenttia
• Vanhustyön osaamisen kehittäminen	100 prosenttia
• Geronteknologian kehittäminen	92,3 prosenttia
• Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen	64,2 prosenttia
• Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen	92,3 prosenttia
• Tutkimustyö ja kansainvälisyys	58,3 prosenttia

Valtaosa vastaajista piti tavoitteita osittain toteutuneina, jolloin huomiota herättää toteutunut kokonaan –vaihtoehdon alhainen osuus. Vaatisi jatkokyselyä selvittää mistä kriittisyys johtuu: ovatko vastaajat pettyneet vuoden kestäneen hankkeen aikana saatuihin tuotoksiin; onko tiedottaminen epäonnistunut, jolloin vastaajat eivät tunne tehtyä työtä; ovatko ohjausryhmän

asettamattomat tavoitteet liian laajoja, jolloin arvioidessa on tavoitetasoa vaikea asettaa; onko valtionavustusselvityksessä käytettävä kolmiportainen arviointiasteikko epäsovelias?

Varsinaiset ohjausryhmän jäsenet suhtautuivat hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen hyvin vaihtelevasti. Vastaajat saattoivat pohtia myös toteutusta edistäneitä tekijöitä kielteiseen sävyyn, esimerkiksi seuraavasti:

Kuntouttavasta työotteesta tulisi tulla enemmän informaatiota käytäntöön, jotenkin se on jäänyt ontumaan matkalle. Työyksiköissä kaivataan enemmän selkeätä tietoa toteutuksesta esim. Tampereen seudulla tämä asia on hoidettu paremmin.

Kaikkiaan arvioinnin tulos vaatii lisäselvittelyä. Ristiriita kyselyn strukturoidussa osassa esitetyn kriittisyyden kanssa on räikeässä suhteessa avovastausten yleiseen positiivisuuteen, osaaviksi ja tarmokkaiksi koetuille kehittämissuunnittelijoille osoitettuun arvostukseen, sekä oman toiminnan arvioinnin yhteydessä ilmaistuun tyytyväisyyteen. Väitteeseen ”Olen hyötynyt hankkeen ohjaus- tai projektiryhmän jäsenyydestä” vastaa lähes puolet olevansa samaa mieltä. Kuten eräs vastaaja toteaa,

Mielestäni toteutuminen jatkuu koko ajan. Vaikea arvioida milloin toteutuminen on tapahtunut ”kokonaan”. Käytäntöjen leviäminen on pitkäaikainen, mielellään jatkuva prosessi.

4.2 Johtajakyselyyn vastanneiden arviot

Kaakkois-Suomen kuntien sosiaalihoitajien, perusturvajohtajien sekä vanhustyön johtajien näkemystä jatkohankkeen toiminnasta tiedusteltiin jatkohankkeen arviointisuunnitelman mukaisesti. Lomake koostui kahdesta kysymyksestä, joista ensimmäisessä pyydettiin arvioimaan kuinka esitetyt väitteet sopivat näkemykseen vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeesta. Toisessa kysymyksessä huomio kohdistettiin siihen, mille osa-alueelle vanhustyön kehittämissuunnitelman tulisi kuntien oman kehittämistoiminnan tukemisessa keskittyä. Lisäksi lomakkeessa annettiin mahdollisuus määrittää avovastauksella näkemys vanhustyön kehittämissuunnitelman keskeisestä tehtävästä, mikäli sitä ei valmiista vaihtoehdoista omakseen tunnistanut. (liite 11)

Koska jatkohankkeen toiminta-alue muodostuu hyvin erikokoisista kunnista, joista osassa yksi ihminen vastaa koko sosiaalialan kentästä, jäi mahdollisten vastaajien määrä 31 henkilöön. Muutama ohjasi vastaamisen alaiselleen, jonka esitti tuntevan aihealueen paremmin. Vastausprosentti oli 32 prosenttia.

Vastaajat kertovat tutustuneensa Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissuunnitelman jatkohankkeeseen vähintäänkin kohtalaisesti, joskin yhdelle vastaajalle sekä tavoitteet että toiminta ovat jääneet epäselviksi. Vaikka tavoitteiden koetaan toteutuneen pääosin kohtalaisesti, arvioivat kaikki, että kehittämissuunnitelman toimintaa on tarpeen jatkaa.

Kysyttäessä mihin jatkossa kannattaisi keskittyä, tukeuduttiin Harvardin professori John Kotterin, jota markkinoidaan maailman johtavana muutoksen ja johtamisen asiantuntijana. Kotterin laatimaa muutoksen johtamisen kahdeksanportaista mallia käyttäen tiedusteltiin vanhustyön kehittämissuunnitelman kaltaisen hankkeen paikkaa kuntien oman kehittämistoiminnan tukemisessa. Vastaajista valtaosa koki oikean askelman olevan ohjaavan tiimin perustamisessa. Tämän voi tulkita tarkoittavan eräänlaista johtamisen konsulttitoimintaa, jossa selvitetään asioita päätöksenteon tueksi. Toiseksi yleisimmin sopivaksi askelmaksi

koettiin muutosvisiosta viestiminen ja kolmanneksi askelmaksi uusien toimintatapojen juurruttaminen.

Kaikkiaan kyselyyn vastanneet johtajat suhtautuvat kehittämissyksikkötoimintaan myönteisesti ja näkevät toiminnalla olevan tarvetta erityisesti muutosta ohjaavien tiimien perustamisessa. Vastaajista kolme näkee kuitenkin, että vanhustyön kehittämissyksikkötoiminnan tulisi keskittyä muutosportaiden sijasta tukemaan kuntien kehittämistyötä kuntien strategisten linjausten mukaisesti – kuten tähänkin asti. Erään vastaajan sanoin:

Elää myös tätä hetkeä, konkretiaa - nyt on ollutkin

4.3 Työryhmien jäsenten arviot

Jatkohankkeen arvioinnissa kerättiin arviointisuunnitelman mukaisesti eri ryhmien jäsenten näkemyksiä ja kokemuksia koskien tavoitteiden saavuttamista sekä toteutusta edistäneitä ja estäneitä tekijöitä. Työryhmiä oli kaikkiaan viisi, joista neljälle² laadittiin yhteinen kysely. Koulutustyöryhmälle tehtiin oma kyselynsä johtuen työryhmän toimintatavan muutoksesta, sekä siitä johtuvasta työryhmän alasajosta. Koulutustyöryhmän toteutuksesta tarkemmin luvussa 2.3.1

Työryhmiin kuului kaikkiaan 71 jäsentä, joista pieni osa oli aktiivisia. Muutamat jäsenet eivät ole osallistuneet kokouksiin lainkaan, mutta heistäkin osa on ilmoittanut lukevansa muistiot ja haluavansa olla mukana. Tämä passiivisuus näkyy myös vastaajien määrässä - neljän työryhmän osalta vastausprosentti on 32 prosenttia, koulutustyöryhmän osalta vain 27 prosenttia.

Neljän työryhmän arviointikysely muodostui muutamasta avokysymyksestä, joissa tiedusteltiin näkemystä ryhmän tavoitteesta, sitä edistävästä ja estävästä tekijöistä sekä kehittämissyksikön merkityksestä ryhmän toiminnalle. Lisäksi annettiin mahdollisuus antaa palautetta.

Tiivistäen ilmaistuna työryhmien jäsenet pitävät selvänä, että kokouksia eikä toimintaa olisi ollut ilman kehittämissyksikköä. Osa vastaajista käsitteli kehittämissyksikköä kokonaisuutena, eikä erottanut jatkohankkeen osiota aiempien hanketyöntekijöiden toiminnasta. Toiminnalle koettiin jatkossakin olevan tarvetta, mutta tiedon välittyminen työryhmän jäseniltä kuntiin mietitytti monia. Arvioinnin perusteella haasteena on jatkossa kehittää työryhmätyöskentelyä tavoitteellisempaan suuntaan. On toki arvokasta, että jatkohanke mahdollistaa vertaistoiminnan mutta tämän pitäisi olla pikemminkin verkostotyön lisäarvoa kuin päämäärä. Kuten eräs vastaaja asiaa lähestyy:

Ryhmä toimii hyvin "työnohjauksellisena foorumina", apua saa käytännön asioihin, kollegiaalinen tuki, suurin anti! Samalla saanut tietoa miten muilla asioita hoidetaan, tärkeää nyt kun kuntaliitos tulee, samoin piiriin valmistelutyöt meneillään.

² Dementiatyöryhmä, vanhussosiaalityöryhmät Etelä-Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa, kolmannen sektorin toimijoiden verkosto, yksityisten palveluntuottajien verkosto.

5 YHTEENVETO

Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeessa on pidetty kaiken toiminnan keskiössä Kaakkois-Suomen näkökulmaa. Yhtenä tuloksena voikin pitää onnistunutta osallistumista Sosiaali- ja terveysministeriön rahoittaman Kaste-ohjelman hankevalmisteluun. Jatkohanke on osahankkeena koko Kaakkois-Suomen hankkeessa nimeltään Sosiaali- ja terveydenhuollon integroitu palvelujärjestelmä sosiaali- ja terveystieteissä, kuntaliitoksessa ja yhteistoiminta-alueella (SOTE-INTO), joka sai valtionavustusta 4 000 000 euroa.

Seuraava askel jatkohankkeelle on nimeltään Kuntien vanhus- ja vammaistyön kehittäminen sekä pysyvien kehittämissuunnitelmien muodostaminen Kaakkois-Suomeen -hanke (KUPERA). Kehittämissuunnitelman toiminta tulee jatkumaan Sosiaali- ja terveysministeriön Kaste-ohjelman rahoituksen turvin 30.10.2010 asti.

Pysyvän kehittämissuunnitelman kannalta on häiritsevää, että jatkohankkeeseen päin ei tiedottamista juurikaan tapahdu. Hankerekisterin laatiminen osoitti, että hankkeiden tiedottaminen ontuu: kaikilla hankkeilla ei ole nettisivua saati että tuotoksia olisi kerätty julkiseen jakoon. Asian korjaamisesta, yksisuuntaisen tiedottamisen muuttamisesta kaksisuuntaiseksi, muodostuu varmasti eräs keskeisistä haasteista seuraavalle toimintakaudelle.

Jatkohankkeessa on välitetty ajankohtaista tutkimus- ja hanketietoa kuukausiraporteissa ja moodle –verkkoympäristössä. Jälkimmäisessä on vielä runsaasti tehostettavaa, vaikka lukumääräisesti sieltä löytyy muistioiden ja liitteiden lisäksi jatkohankkeen aikana ilmestyneiden vanhustyön alaan liittyvien 27 väitöskirjan tiivistelmätiedot sekä useimmiten linkki koko väitökseen. Lisäksi löytyy puolensataa muuta tutkimusalan uutista sekä lähes sata yleistä uutista tai hyvää käytäntöä vanhustyön saralta. Moodlessa on myös palsta nimeltään Seminaarien antia, johon kehittämissuunnittelijat ovat tiivistäneet oleellisen tiedon niistä seminaareista, joihin ovat osallistuneet. Näitä viestejä on 28. Tehostamisen vara ei liitykään määriin sinänsä vaan siihen, että jatkohankkeen aikana vain kehittämissuunnittelijat ovat tuottaneet verkkoympäristöön materiaalia.

Jatkohankkeen päätössanoiksi voi esittää vaateen verkostotyön tehostamisesta, ettei tarvitse vanhustyön suhteen lainata venäläistä sananpartta: toivottiin parasta, kävi kuten aina.

LIITTEET

Liite 1 Ohjausryhmän kokoonpano

Kunta/organisaatio	Varsinainen jäsen	Kunta/organisaatio	Varajäsen
Elimäki	Riitta-Liisa Mynttinen	Pyhtää	Marjut Suvilaakso
Jaala	Hanna Tarkiainen	litti	Päivi Kailio
Kotka	Varpu Vistala	Hamina	Hannele Mattila
Kouvola	Martti Toukoaho	Valkeala	Eila Kohopää
Kuusankoski	Niina Korpelainen (pj)	Anjalankoski	Kirsi Kiiski
Lappeenranta	Merja Tepponen (vpj)	Imatra	Eija Rieppo
Lemi, Luumäki, Suomenniemi	Hannele Partamies	Ylämaa	Marju Piispanen
Virolahti	Anita Saatsi	Miehikkälä	Leila Tylli
Parikkala	Marja-Leena Laukkanen	Rautjärvi	Kaarina Hämäläinen
Ruokolahti	Tuula Partanen	Joutseno	Minna-Maria Behm
Savitaipale	Rauni-Maaria Kesälahti	Taipalsaari	Satu Simolin
Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu	Tuula Juvakka	Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu	
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	Sari Ranta	Kouvolan seudun ammattiopisto	Mari Partanen
Kuopion yliopisto	Irma Pahlman	Etelä-Karjalan liitto	Matti Laitinen
Kymenlaakson liitto	Ari Koskinen	Kymenlaakson liitto	Toni Vanhala
Lappeenrannan palvelukesküsäätiö	Jaakko Tuomi	Palvelutaloyhdistys Koskenrinne ry	Eeva-Liisa Säisä
Yksityiset palveluntuottajat	Helena Puolakka	Yksityiset palveluntuottajat	Heli Pellinen
Socom	Maarit Hiltunen-Toura	Socom	Anita Sipilä

Socom Pia Auvinen, Marko Raitanen (siht)

päivitetty 12.12.2007 Irma Pahlman Kuopion yliopiston edustajaksi

päivitetty 12.12.2007 Merja Tepponen varapuheenjohtajaksi

päivitetty 11.1.2008 Jenni Yläjääskin tilalle Anita Saatsi

päivitetty 11.2.2008 Anita Saatsin varajäseneksi Leila Tylli

päivitetty 17.3.2008 Pirjo Ijäksen tilalle Tuula Juvakka

päivitetty 8.4.2008 Irma Javanaisen tilalle Rauni-Maaria Kesälahti

päivitetty 8.4.2008 Anita Sipilän tilalle Maarit Hiltunen-Toura

päivitetty 8.4.2008 Tarja Myllärin tilalle Anita Sipilä

Liite 2 Projektiryhmän kokoonpano

Kunta/organisaatio	Varsinainen jäsen	Kunta/organisaatio	Varajäsen
Kotka	Liisa Rosqvist	Kotka	Varpu Vistala
Lemi	Hannele Partamies	Ruokolahti	Tuula Partanen
Imatran palvelutaloyhdistys	Marja Leinonen	Joutsenon Vanhustentaloyhdistys ry	Tellervo Jokinen
Lappeenranta	Teija Malinen	Lappeenranta	Anneli Tähkänen
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	Sari Ranta	Kouvolan seudun sosiaali- ja terveysalan oppilaitos	Mari Partanen
Kouvolan palvelukotiyhdistys	Päivi Parikka	Dementia- ja kehitysvammaisten ryhmäkoti ry	Marita Malin
Kuusankoski	Ulla Leskijärvi	Kouvola	Tuula Jaakkola

Socom Pia Auvinen (pj), Marko Raitanen (vpj, siht)

Liite 3. Koulutustyöryhmien kokoonpano

Kunta/organisaatio	Kymenlaakso	Kunta/organisaatio	Etelä-Karjala
Kouvola	Tuula Jaakkola	Etelä-Karjalan kesäyliopisto	Minna Buure Mari Smolander
Anjalankoski	Kirsi Kiiski	Imatra	Anna Halonen Anna-Maija Kähäri
Kuusankosken aluesairaala	Marja Kuosmanen	Taipalsaari	Tuula Helen
Kymenlaakson kesäyliopisto	Mustapää Olli	Savitaipale	Kerttu Hytti
Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä	Mänttari Leena	Rautjärvi	Kaarina Hämäläinen
Valkeala	Ollikainen Enni	Ylämaa	Anne Ikäheimonen
Kouvolan seudun ammattiopisto	Mari Partanen	Suomenniemi	Merja Kallo
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	Riitta Peni Sari Ranta	Kaijankoti	Irmeli Laine
Kymenlaakson sairaanhoitopiiri	Anneli Rauhasalo	Parikkala	Marja-Leena Laukkanen
Kotka	Rosqvist Liisa	Lappeenranta	Teija Malinen Anneli Tähkänen
Palmenia	Hanna Saarni	Saimaan ammattikorkeakoulu	Tuija Nummela
Jaala	Hanna Tarkiainen	Lemi	Hannele Partamies Kirsti Uusitalo
		Joutseno	Eeva-Liisa Saarinen
Socom Pia Auvinen, Marko Raitanen			

Liite 4 Dementiatyöryhmän jäsenet

Nimi	Asema	Yhteisö
Päivi Ekman	Yrittäjä	T:mi Siesta
Tarja Hietamies	Lehtori	Kouvolan seudun ammattiopisto
Niina Kyöstilä	Yrittäjä	Kymen Kotihoito
Tiina Köninki	Kehittämispäällikkö	Pohjois-Kymen Muisti- ja dementiayhdistys
Tarja Laine	Muistihoitaja	Lappeenrannan kaupunki
Lehtikangas Hannele	Yrittäjä	Hirvelän Hoivakoti
Marita Malin	Toiminnanjohtaja	Kouvolan dementia- ja kehitysvammaisten ryhmäkoti ry
Tuija Mättö	Vastaava hoitaja	Seniorikoti Kultaharju
Merja Pajari	Vastaava hoitaja	Pyhtään vanhustenhuoltoyhdistys ry
Tarja Pursiainen	Muistihoitaja	Haminan kaupunki
Mira Silvennoinen	Projektityöntekijä	Kotkan seudun muistihäiriö- ja dementiayhdistys
Hanna Sinisalo	Kehittämispäällikkö	Etelä-Karjalan dementiayhdistys ry
Tero Tapiola	vs. Erikoislääkäri	Kuusankosken aluesairaala, neurologian osasto
Sari Tukia	Geriatri	Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä
Heidi Uitto	Muistihoitaja	Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä
Taina Wuorinen	Yrittäjä	Seniorikoti Kultaharju
Socom Pia Auvinen (pj), Marko Raitanen (siht)		

Liite 5 Vanhussosiaalityöryhmät

Etelä-Karjala	
Nina Hakala (siht)	Lappeenranta
Anne Ikaheimonen	Ylämaa
Irma Javanainen	Savitaipale
Anna-Majja Kähäri	Imatra
Marja-Leena Laukkanen	Parikkala
Pirkko Leppänen	Luumäki
Eeva-Liisa Saarinen	Joutseno
Aura Sihvonen	Imatra
Anneli Tähkänen (pj)	Lappeenranta
Kirsti Uusitalo	Lemi
Pia Auvinen	Socom
Pohjois-Kymenlaakso	
Sirkka Akkanen Auli Lintukangas Kirsi Sihvo	Kouvola
Marjut Finer Eki Lahti Auli Ruotjoki-Honkarila	Kouvolan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä
Marjut Kettunen Kirsi Pienimäki-Iilo	Kuusankoski
Varpu Kovero	Valkeala
Henna Tuomaila	Jaala
Etelä-Kymenlaakso	
Elina Eklund Hannele Mansikkamäki Arja Markkanen (pj) Maritta Nokelainen Tarja Seppä	Kotka
Terttu Franssila	Pyhtää
Anne Satimus-Peltola Tuula Silander	Hamina
Pia Auvinen Marko Raitanen Kai Kortelainen (atk-tuki)	Socom

Liite 6 Kolmannen sektorin toimijoiden verkostot

Etelä- ja Pohjois-Kymenlaakso		Etelä-Karjala	
Maria Eloranta	Valkealan Iltatähti ry	Tellervo Jokinen	Joutsenon vanhustentaloyhdistys ry
Satu Mäkinen	Pyhtään vanhustenhuoltoyhdistys ry	Marja Leinonen	Imatran Palvelutaloyhdistys ry
Päivi Parikka	Kouvolan Palvelukotiyhdistys ry	Eeva-Liisa Marttinen	Ylämaan asumis- ja palvelukeskusyhdistys ry
Airi Pilkama	Muuttolintu ry	Liisa Siitonen	Taipalsaaren Vanhustentaloyhdistys ry
Sinikka Pokki	Palveluyhdistys Rateva ry	Taru Vartiainen	Savitaipaleen Vanhaintuki ry
Tiina Punkanen	Anjalankosken vanhustentuki ry	Aino-Maija Viro-Lehto	Lappeenrannan Palvelukeskussäätiö
Ritva Rantala	Haanojan palvelukeskus ry	Pia Auvinen	Socom
Eeva-Liisa Säisä	Palvelukotiyhdistys Koskenrinne ry		
Oili Valkeapää	Elimäen Puustelli ry		

Liite 7 Yksityisten palveluntuottajien verkosto

Nimi	Yritys/organisaatio
Sirkka Holopainen Eija Sutela Teija Lonka-Haaranen	Aapelikoti Oy
Raisa Kilpiä	Ruusukoti
Irmeli Laine	Kajjankoti
Tuija Mättö Taina Wuorinen	Seniorikoti Kultaharju
Tarja Mylläri	Suvanto Koti Oy
Maarit Salonen	Selman Koti Oy
Socom Pia Auvinen, Marko Raitanen	

Liite 8. Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen toteutussuunnitelman seurantataulukko

Tehtävä	Toteutustapa	Toteutunut
1. Vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen	Palvelutori –hanke	-hankkeen toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä esitelty vanhustyön ajankohtaispäivillä Kotkassa ja Lappeenrannassa, sekä muissa vanhustyön seminaareissa ja työkokouksissa -hanke julkistettu Socomin nettisivuilla -opiskelijayhteistyönä tutustumiskäynnit IsoApu –pisteisiin ja PalveluSantraan. -palvelutorityöryhmän työskentelyn jatkuminen
	SeniorHaavi –hanke	-hankkeen pohjalta osallistuttu Hyvinvointiasema –mallin suunnitteluun -hanke julkistettu Socomin nettisivuilla
	Muu hankeyhteistyö	-hankkeiden tuloksista tiedotettu kuukausiraporteissa, Socomin tiedotteissa ja verkostokokouksissa -yhteistyö ja osallistuminen muiden hankkeiden toimintaan (ohjaus- ja projektiryhmien jäsenyydet, koulutustilaisuudet, asiantuntijapalveluiden tarjoaminen) -kutsuttuina palvelurakenneuudistustyöhön liittyviin kokouksiin ja erilaisiin työseminaareihin -tuettu kolmannen sektorin toimijoita yhdessä muiden toimijoiden kanssa hakemaan projektiaavustuksia Ray:ltä - Kaakkois-Suomen vanhuspalveluhankkeet julkaistu hankerekisterinä Socomin nettisivuilla
	SOTE-Piiri	-osallistuttu Etelä-Karjalan Sosiaali- ja terveystieteiden valmisteluorganisaation työryhmätyöskentelyyn (omaishoito, erityispalvelut) -osallistuttu Kaste-ohjelman mukaiseen hankevalmistelutyöhön
	Uusi Kouvola	-käyty esittelemässä uuden Kouvolan vanhuspalvelujen valmisteluorganisaatiolle ikäihmisten palvelujen laatusuosituksista -osallistuttu Kaste-ohjelman mukaiseen hankevalmistelutyöhön
	Yhteistoiminta-alue	-osallistuttu Kaste-ohjelman mukaiseen hankevalmistelutyöskentelyyn

<p>2. Vanhustyön osaamisen kehittämisen</p>	<p>Harjoittelun kautta vanhustyöhön –hanke</p> <p>Oppilaitosyhteistyö</p> <p>Työryhmätyöskentelyt</p> <p>Pilotointi</p> <p>Koulutukset, seminaarit</p> <p>Hanke- ja kehittämistyön tulosten hyödyntäminen</p>	<p>-ylläpidetty hankkeen tiivistämää oppilaitosyhteistyötä osallistamalla erilaisiin työryhmiin (kenttäohjaajakoulutus, geronomikoulutuksen kehittämissyryhmä, vanhustyön saralla toimivien oppilaitosten yhteistyökokous)</p> <p>-toteutettu harjoittelu- ja projektiopiskelujaksoja (3 geronomi- ja 1 sosionomiopiskelija)</p> <p>-välitetty opinnäytetyön aiheita koulutusorganisaatioille sekä kannustettu ja ohjattu opiskelijoita eri keinoin</p> <p>-välitetty henkilöstön koulutustarpeita koulutusorganisaatioille</p> <p>-ylläpidetty koulutuskalenteria socomin nettisivuilla</p> <p>-tarjottu eri tilaisuuksissa mainos- ja markkinointikanava geronomiopinnoista sekä tehty vanhustyön kehittämissyksikön (kehittämistyön) työtä tunnetuksi alan opiskelijoille</p> <p>-tehostettu yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksen kanssa (oppilaitoksen edustuksia lisätty työryhmätyöskentelyissä, kehittämissuunnittelijat käyneet luennoimassa lähihoitajaopintonsa päättävillä työyhteisöjen kehittämistyöstä)</p> <p>-jatkettu olemassa olevia työryhmiä kehittämään työyhteisöjen omaa kehittämistoimintaa (dementiatyöryhmä, vanhussosiaalityön työryhmät)</p> <p>-perustettu uusia työryhmiä verkosto- ja kehittämistyön tukemiseksi (vanhusten tehostettua palveluasumista tarjoavien yrittäjien verkosto, kolmannen sektorin verkostot)</p> <p>-kehitetty moodle-verkkoalusta uuden tutkimustiedon jakamiseen ja työryhmien tiedonkulun hallintaan</p> <p>-tuettu ja tehty näkyväksi työyhteisöjen omaa kehittämistyötä (3 dementiatyöhön liittyvän kehittämishankkeen seuranta-, arviointi- ja raportointityö)</p> <p>-järjestetty vanhustyön ajankohtaispäivät Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa</p> <p>-järjestetty kirjaamiskoulutus Etelä-Karjalassa</p> <p>-järjestetty työseminaareja (vanhusten mielenterveyskysymykset; yksityisten palveluntuottajien valvonta)</p> <p>-osallistuttu seudullisiin ja valtakunnallisiin seminaareihin sekä jaettu keskeinen anti moodle -verkkoalustaa hyödyntäen</p> <p>-jaettu ajankohtaista tutkimus- ja hanketietoa kirjapaketteina 24 kuntaan</p> <p>- koottu Kaakkois-Suomessa lähiaikoina päättäneistä sekä käynnissä olevista vanhustyön hankkeista hankerekisteri Socomin nettisivuille</p>
---	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> -levitetty hyviä käytäntöjä (lehtiartikkelien koosteita moodlessa, pilottityön tuloksia, hyviä valvontakäytäntöjä) -tuettu kolmannen sektorin toimijoita hyödyntämään aikaisempien projektien tuloksia ja edelleen kehittämään toimintaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa esim. uusien Ray:n projektien kautta (esim, vapaaehtoistoiminta, ruokahuollon kehittäminen, virike- ja kulttuuritoiminta)
3. Geronteknologian kehittäminen	<p>TAAS –hanke</p> <p>SeniorHaavi</p>	<ul style="list-style-type: none"> -esitelty hankkeen sovellutuksia kuntien vanhustyön toimipisteissä -Taas-hankkeen loppuraportti nähtävissä Socomin nettisivujen kautta (teknologiapilottien käyttäjälähtöisyyden näkyväksi tekeminen) -SeniorHaavi verkkoportaalin valmistuminen, tulosten hyödynnettävyys -esitelty päätösseminaarissa Palvelupolku ja Seniori-info sivustoja
4. Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen		<ul style="list-style-type: none"> -seurattu senioreiden kulttuurikahvilatoiminnan jatkumista -tuettu sosiokulttuuristen työmenetelmien käyttöä vanhustyössä(pienryhmätoiminnat jatkuvat) -jatkettu yhteistyötä Muistojen talon kanssa -levitetty hankkeen toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä koko Kaakkois-Suomeen (koulutustilaisuudet, työkokoukset, julkaisutoiminta, kirjojen hankinta kunnille) -Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista senioreille ja KUTSU -hankkeen loppuraportit saatavilla Socomin nettisivujen kautta
5. Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen		<ul style="list-style-type: none"> -hyödynnetty geronomiopiskelijoiden osaamista liikunnan- ja kuntoutuksen uusien työmenetelmien juurruttamisessa vanhustyön toimipisteissä - jatkettu yhteistyötä geronomiopiskelijoiden kanssa (geronomiopiskelijat ovat olleet mukana erilaisissa tapahtumissa, jakaneet tietoa koulutuksesta, liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittämisestä sekä kuntouttavasta työotteesta) -tehty yhteistyötä yksityisten (apuväline)palveluntuottajien kanssa esim. Respecta mukana erilaisissa tilaisuuksissa
6. Tutkimustyö ja kansainvälisyys		<ul style="list-style-type: none"> - välitetty tutkittua tietoa kuukausiraporteissa ja moodlen kautta(väitösuutiset ja uudet julkaisut) - tehty koulutustapahtuma- ja seminaarikoosteet moodleen - annettu tutkimusaiheita(opinnäytetöiden) tiedoksi esim. Kuopion yliopistoon ja ammattikorkeakouluille - tehty pienimuotoisia selvityksiä - tehty pilottikohteiden arviointityötä

Liite 9. Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen aikana järjestetyt koulutustilaisuudet.

- 14.11.2007 Innostavaa Dementiatyötä –seminaari, Kuusankoski (99 osallistujaa)
- 20.11.2007 Innostavaa Dementiatyötä –seminaari, Lappeenranta (84 osallistujaa)
- 1.2.2008 Hoitotyön kirjaamisen peruskurssi Etelä-Karjalassa, Imatra (30 osallistujaa)
- 5.3.2008 Vanhustyön ajankohtaispäivät Etelä-Karjalassa, Lappeenranta (125 osallistujaa)
- 4.3.2008 Vanhustyön ajankohtaispäivät Kymenlaaksossa, Kotka (104 osallistujaa)
- 23.4.2008 Työseminaari vanhusten mielenterveyskysymyksistä, Lappeenranta
- 29.9.2008 Työseminaari yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta, Kuusankoski (141 osallistujaa), järjestetty yhdessä Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa
- 19.11.2008 Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeen päätösseminaari, Kuusankoski (74 osallistujaa)

LIITE 10 Ohjausryhmän ja projektiryhmän varsinaisten ja varajäsenten vastaukset arviointikyselyyn.

Arvioi toteutussuunnitelmassa esiteltyjä tavoitteita: 1. vanhustyön palvelurakenteiden kehittäminen

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Palvelutori –hankkeen toimintamallien ja hyvien käytäntöjen levittäminen Kymenlaaksoon	0% 0	69,2% 9	15,4% 2	15,4% 2
Palvelurakenneuudistustyön hankkeista ja kehittämistyöstä saadun osaamisen levittäminen	7,1% 1	85,7% 12	0% 0	7,1% 1
Hyvien käytäntöiden ja toimintamallien levittäminen	0% 0	78,6% 11	14,3% 2	7,1% 1
Tavoite kokonaisuutena	0% 0	85,7% 12	7,1% 1	7,1% 1

Arvioi toteutussuunnitelmassa esiteltyjä tavoitteita: 2. Vanhustyön osaamisen kehittäminen

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Lähihoitaja-, amk- ja yliopisto-opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta suorittaa harjoittelujaksoja ja tehdä vanhustyöhön liittyviä opinnäytetöitä	28,6% 4	71,4% 10	0% 0	0% 0
Vanhustyön substanssialueiden kehittäminen, uusien työmenetelmien ja toimintamallien sekä hyvien käytäntöiden levittäminen	14,3% 2	71,4% 10	14,3% 2	0% 0
Ajankohtaisten koulutustarpeiden esille saaminen ja koordinointi koulutusorganisaatioille, koulutuskalenterin ylläpito ja uuden tutkimustiedon jakaminen	42,9% 6	57,1% 8	0% 0	0% 0
Tavoite kokonaisuutena	21,4% 3	78,6% 11	0% 0	0% 0

Arvioi toteutussuunnitelmassa esiteltyjä tavoitteita: 3. Geronteknologian kehittäminen

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Teknologiapilottien käyttäjälähtöisyyden selvittäminen	21,4% 3	50% 7	21,4% 3	7,1% 1
Geronteknologisten sovellusten juurruttaminen ja levittäminen, uudet innovaatiot	0% 0	85,7% 12	7,1% 1	7,1% 1
InnoELLISenior -hankkeista ja kehittämistyöstä saadun osaamisen levittäminen	14,3% 2	78,6% 11	7,1% 1	0% 0
Tavoite kokonaisuutena	15,4% 2	76,9% 10	7,7% 1	0% 0

Arvioi toteutussuunnitelmassa esitellyjä tavoitteita: 4. Sosiokulttuuristen työmenetelmien kehittäminen

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Terveyttä ja hyvinvointia kulttuurista senioreille -hankkeen toimintamallien ja hyvien käytäntöjen levittäminen muualle Kaakkois-Suomeen	7,1% 1	64,3% 9	14,3% 2	14,3% 2
KUTSU kohtamisia taiteen äärellä -hankkeen toimintamallien ja hyvien käytäntöjen levittäminen muualle Kaakkois-Suomeen	14,3% 2	42,9% 6	14,3% 2	28,6% 4
Tavoite kokonaisuutena	7,1% 1	57,1% 8	14,3% 2	21,4% 3

Arvioi toteutussuunnitelmassa esitellyjä tavoitteita: 5. Liikunta- ja kuntoutustoiminnan kehittäminen

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Tutkimustiedon ja uusien toimintamallien sekä työkäytänteiden levittäminen Kaakkois-Suomeen	7,1% 1	78,6% 11	14,3% 2	0% 0
Vanhustyöntekijöiden kuntouttavan työotteen vahvistaminen	21,4% 3	71,4% 10	7,1% 1	0% 0
Tavoite kokonaisuutena	7,7% 1	84,6% 11	7,7% 1	0% 0

Arvioi toteutussuunnitelmassa esitellyjä tavoitteita: 6. Tutkimustyö ja kansainvälisyys

Kysymykseen vastanneet: 14

	Toteutunut kokonaan	Toteutunut osittain	Ei toteutunut	Ei arvioitavissa
Kansainvälisen ja kotimaisen tutkimustiedon ja uusien toimintamallien sekä työkäytänteiden levittäminen	14,3% 2	57,1% 8	28,6% 4	0% 0
Kansainvälinen hankeyhteistyö	7,1% 1	14,3% 2	50% 7	28,6% 4
Oma tutkimustyö	7,1% 1	28,6% 4	28,6% 4	35,7% 5
Tavoite kokonaisuutena	8,3% 1	50% 6	25% 3	16,7% 2

Arvioi toimintaasi ohjaus- tai projektiryhmässä

Kysymykseen vastanneet: 14

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Mielestäni minulla on ollut annettavaa hankkeen toiminnalle	28,6% 4	50% 7	21,4% 3	0% 0
Tieto hankkeesta on kulkeutunut kauttani työyhteisöön	35,7% 5	64,3% 9	0% 0	0% 0
Olen hyötynyt hankkeen ohjaus- tai projektiryhmän jäsenyydestä	42,9% 6	57,1% 8	0% 0	0% 0

LIITE 11**Kaakkois-Suomen kuntien sosiaalihoitajien, perusturvajohtajien sekä vanhustyön johtajien vastaukset arviointikyselyyn****Arvioi, kuinka seuraavat väitteet sopivat näkemykseesi vanhustyön kehittämissyksikön jatkohankkeesta.**

Kysymykseen vastanneet: 10

	Erittäin hyvin	Hyvin	Kohtalaisesti	Heikosti	Erittäin heikosti	Ei ollenkaan	En osaa sanoa
Olen tutustunut hankkeen toimintaan	20% 2	20% 2	60% 6	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Minulle hankkeen toteuttamistapa on aivan selkeä	0% 0	30% 3	60% 6	10% 1	0% 0	0% 0	0% 0
Hankkeen tavoitteet ovat tiedossani	20% 2	40% 4	30% 3	10% 1	0% 0	0% 0	0% 0
Hanke on tavoittanut sille asetetut tavoitteet	0% 0	40% 4	60% 6	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Tieto hankkeesta on kulkeutunut kauttani työyhteisöni	0% 0	60% 6	40% 4	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Vanhustyön kehittämissyksikön toimintaa on tarpeen jatkaa myös tulevaisuudessa	20% 2	70% 7	10% 1	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0

Harvardin professori John Kotteria markkinoidaan maailman johtavana muutoksen ja johtamisen asiantuntijana. Hän on laatinut muutoksen johtamiseen kahdeksanportaisen mallin. (lähde: Kotter, John P. 1996 Muutos vaatii johtajuutta)

Vanhustyön kehittämissyksikön keskeiseksi tarkoitukseksi on jatkorahoitushakemuksessa esitetty kuntien oman kehittämistoiminnan tukeminen. **Arvioi, millä askelmalla vanhustyön kehittämissyksikön tulisi mielestäsi jatkossa toimia (voit valita useita).**

Kysymykseen vastanneet: 10

